

Жуковська Ангеліна Сергіївна,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
*Науковий керівник: Юлдашева Світлана
Анатоліївна*, доцент кафедри правничої
лінгвістики Національної академії
внутрішніх справ, кандидат філологічних
наук, доцент

ДОМІНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ТЕЛЕЕФІРАХ ТА НА РАДІО

З давніх-давен українська мова вважається однією з наймилозвучніших мов світу. 73 % українців вважають українську мову рідною. Спілкуються вдома переважно українською 53 %, російською – 29 % громадян України.

Більшість українців вважають, що держава має сприяти подальшому втіленню закону про мову в усіх сферах. Вона вперше за багато років почала домінувати на телебаченні та радіо.

Позитивні зрушення відбуваються в тих галузях, для захисту української мови в яких ухвалено зміни до законодавства. Перспективи поширення й розвитку української мови залежать у першу чергу від здатності парламенту ухвалити в цілому закон про державну мову.

Частка у прайм-тайм телеканалів за рік зросла з 39 % до 64 %, а російської навпаки впала з 32 % до 7 %. Решту часу займають двомовні російсько-українські програми. На такі показники позитивно вплинув закон про квоту української мови в ефірі телеканалів. У кінопрокаті понад 90 % фільмів демонструють українською мовою.

Також хочеться зазначити потужний розвиток українського телерадіомовлення на територіях з особливим режимом мовлення (Донецької і Луганської області). Цього року внаслідок дії закону частка програм українською мовою вперше наблизилася до двох третин ефірного часу. Те, що частка української мови на ТБ не дотягує до встановлених законом 75 % не означає, що телеканали порушують закон.

Сам закон має низку «лазівок», які несуть двомовні програми. Оскільки Національна рада з питань телебачення та радіомовлення показала себе принципово в питанні дотримання квот на радіо, є підстави сподіватися, що так само принципово вона проявить себе і в питанні телебачення. Це означає, що телеканали, які порушуватимуть мовні квоти, муситимуть сплатити штраф. І виправити становище, щоб не допустити ситуації, яка склалася у 2000-х роках, коли українське телебачення знало стрімкої русифікації і через екрани телевізорів мільйонам людей нав'язували російську мову. Русифікація телевізійного ефіру має бути припинена.

За тих умов, які працюють сьогодні, нічого не заважає телеканалам і далі скорочувати частку російської мови в ефірі. Разом із тим, соціологічні дослідження показують, що українці хочуть дивитися телевізійні програми переважно українською мовою.

Очевидно, що ця недосконалість закону має бути усунута й україномовні програми мають бути справді україномовними, а не двомовними. Ми можемо стати свідками того, як ситуація зміниться.

При цьому, також хочеться зазначити домінування української мови на радіо. Національна рада з питань телебачення і радіомовлення за період дії мовних квот оштрафувала українські радіостанції майже на 2 млн. грн.

На рівні місцевих радіостанцій ще трапляються випадки, але вони поодинокі і пов'язані зазвичай із певними технічними проблемами. Тішить те, що радіостанції виконують норми закону. Запровадження мовних квот неабияк сприяло появі і розвитку нових музичних проєктів, нових виконавців.

В ефірі «Українського радіо» ніколи не здійснювалося мовлення іншими мовами, крім української. На радіо цілком панує українська мова, що дуже тішить суспільство. Вона посідає надзвичайно важливе місце, і ми розуміємо, що без української мови не може бути України. Якою б мовою ми не спілкувалися, в жодному разі не можна забувати свою рідну мову. Недаремно зробив свій вислів Олесь Гончар, зазначивши: «Мова – це всі глибинні пласти духовного життя народу, його історична пам'ять, найцінніше надбання століть, мова – це ще й музика, мелодика, фарби буття, сучасна художня, інтелектуальна і мисленнева діяльність народу».

Івчук Юлія Вадимівна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ
*Науковий керівник: **Волошин Олексій
Гнатович,*** старший викладач кафедри
криміналістичного забезпечення та судових
експертиз навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ

ЛІНГВІСТИКА В КРИМІНАЛІСТИЦІ

Лінгвістика – це наука про мову, про функції та універсальні характеристики мови, про її структуру й історичний розвиток. Мовознавство як наука має велике значення не тільки при вивченні рідної та іноземної мов, для розроблення термінології, у науковому коментуванні мовних текстів, машинному перекладі, вона дає і теоретичні висновки для розв'язання проблеми взаємовідношення матеріального й ідеального, для правильного розуміння суспільної свідомості і самої людини як суспільної істоти.